

§ 100

Förnyat planeringsbeslut och förberedande arbeten för permanent placering av Ungdomens Hus på Solna sjukhusområde

FSN 2021-0172

Sammanfattning

Ärendet avser ett förnyat planeringsbeslut avseende Ungdomens Hus på Solna sjukhusområde. Ärendet omfattar en permanent placering av SLSOs barn- och ungdomsverksamheter inklusive nationell högspecialiserad vård i före detta huvudbyggnaden på Solna sjukhusområde "huvudblocket". Därtill ingår förberedande arbeten med detaljplanering och förberedande rivning för Stockholms Centrum för ätstörningar (SCÄ) i flygel B. Den totala investeringen upp skattas i detta skede till 1 250 000 000 kronor och utgiften för planeringsskedet uppgår till 93 000 000 kronor.

Beslutsunderlag

- Förvaltningschefens tjänsteutlåtande
- Förstudierapport
- Investeringskalkyl inklusive resultatanalys
- Situationsplan (ingår i förstudierapporten)
- Hållbarhetsunderlag
- Riskanalys och riskbedömning
- Tidplan (ingår i förstudierapporten)
- Hyresgästens godkännande av den totala driftskostnaden

Yrkanden

Ordförande Jens Sjöström (S) yrkar bifall till förvaltningschefens förslag till beslut.

Beslut

Fastighets- och servicenämnden beslutar att föreslå att Regionstyrelsen beslutar följande.

1. Fastighets- och servicenämnden medges rätt, under förutsättning av regionfullmäktiges beslut om 2027 års investeringsbudget och planår 2028–2036, att fortsätta planeringsfasen avseende Ungdomens Hus på Solna sjukhusområde för permanent placering av SLSOs barn-och ungdomsverksamheter inklusive nationell högspecialiserad vård i huvudblocket på Solna sjukhusområde, med en utökad investeringsutgift på 50 000 000 kronor till en ny investeringsutgift på 93 000 000 kronor, utifrån en ny total indikativ investeringsutgift på 1 250 000 000 kronor.
2. Fastighets- och servicenämnden medges rätt att utöka planeringsfasen avseende Ungdomens Hus på Solna sjukhusområde för permanent placering av SLSOs barn-och ungdomsverksamheter inklusive nationell högspecialiserad vård i huvudblocket på Solna sjukhusområde och inleda förberedande arbeten med detaljplanering och förberedande rivning inom investeringsutgiften på 93 000 000 kronor för planeringsfasen.

3. Beslutet i sin helhet är villkorat av beslut från nämnden för Stockholms Läns Sjukvårdsområde att godkänna ärendet Förnyat planeringsbeslut och förberedande arbeten avseende Ungdomens Hus på Solna sjukhusområde för permanent placering av SLSOs barn-och ungdomsverksamhet inklusive nationell högspecialiserad vård i huvudblocket och den indikativa kostnadsökningen som följer i och med investeringen.
4. Paragrafen justerat omedelbart.

Deltar ej i beslutet

Moderaterna och Liberalerna deltar ej i beslutet.

Särskilt uttalande

Ledamot Kerstin Amelin (V) anmäler ett särskilt uttalande från Vänsterpartiet (se bilaga).

2: a vice ordförande, Daniel Källenfors (M), anmäler ett särskilt uttalande från Moderaterna (se bilaga).

Skickas till

Regionstyrelsen
Locum AB
Akt

Förnyat planeringsbeslut och förberedande arbeten för permanent placering av Ungdomens Hus på Solna sjukhusområde

Det är glädjande att arbetet med permanent placering av Ungdomens hus går vidare och vi har goda förhoppningar om att den nya lösningen blir ändamålsenlig och välfungerande både för patienter och personal under lång tid framöver. Verksamheterna som berörs är i stort behov av en stabil, genomtänkt och långsiktig lokaliseringslösning. Det är bra att Stockholms centrum för ätstörningar prioriteras och vi tänker att det är viktigt att alla funktioner så som exempelvis tillagningskök finns på plats vid inflytt. Andra aspekter som behöver genomtänkta lösningar redan från början är placeringen av administrativa lokaler, möjlighet till utevistelse och övernattningsmöjligheter för unga patienters familjemedlemmar, så väl som praktiska lösningar för att koppla olika verksamheter som barnakuten och SCÄ till övriga avdelningar. Vi tror det är av stor vikt att projektkontorets fysiska lokalisering är i nära anslutning till byggnaden, för att kunna hantera projektets komplexitet på bästa sätt. Verksamheternas behov måste vara styrande, och barn-, ungdoms- och unga vuxnas perspektiv måste genomsyra allt från planlösningar och logistik till dekor och utsmyckning.

Från ett hållbarhetsperspektiv såväl som ur kulturhistoriskt perspektiv är det positivt att den existerande huvudbyggnaden på Solna sjukhusområde kommer till god användning och vi har stort förtroende för Locums intentioner och förmåga att genomföra ombyggnationen på ett skonsamt och hållbart sätt. Vi förväntar oss exempelvis ett betydande inslag av cirkulära byggmetoder, hållbara materialval och smarta energi- och transportlösningar.

Moderaterna

Särskilt uttalande

2026-09-30

Diarienummer
LOC 2025-1436
FSN 2021-0172Locum AB och Fastighets-
och servicenämnden
Ärende 7 och 16

Förnyat planeringsbeslut och förberedande arbeten för permanent placering av Ungdomens Hus på Solna sjukhusområde

Barn och unga som behöver psykiatrisk heldygnsvård och patienter med ätstörningar tillhör några av vårdens mest utsatta patientgrupper. De behöver en vård som fungerar och lokaler som är anpassade efter verksamhetens behov. Moderaterna har under mandatperioden återkommande lyft bristerna inom såväl barn- och ungdomspsykiatri som ätstörningsvården. Det är också mot den bakgrunden som investeringen i Ungdomens Hus behöver granskas noggrant. När det handlar om patienter med stora vårdbehov är det särskilt viktigt att de resurser som satsas faktiskt ger största möjliga förbättring av vården.

Projektet har förändrats väsentligt under planeringsprocessen. Det som ursprungligen var tänkt som en tillfällig placering i St Görans har efter flera omtag blivit en permanent lösning på Solna sjukhusområde med en indikativ investeringsutgift om 1,25 miljarder kronor. Därutöver tillkommer cirka 250 miljoner kronor för evakueringar. Investeringen beräknas medföra cirka 97 miljoner kronor årligen i avskrivnings- och räntekostnader och en preliminär ny grundhyra för SLSO om 99 miljoner kronor per år.

Förstudien anger samtidigt att cirka 17 000 kvadratmeter allokeras till Ungdomens Hus. Ställt mot den indikativa investeringsutgiften innebär det en mycket hög investeringsnivå per kvadratmeter. Det behöver inte i sig innebära att den föreslagna lösningen är fel, eftersom projektet också innehåller teknisk upprustning, tillbyggnader, rivning och ersättningsbyggnation. Samtidigt gör kostnadsnivån det särskilt viktigt att tydligt redovisa hur ombyggnadsalternativet står sig ekonomiskt mot nybyggnation och andra lokaliseringsalternativ.

Det behöver också klargöras vilka kostnader som faktiskt är hänförliga till Ungdomens Hus. Samtidigt som cirka 17 000 kvadratmeter avsätts för Ungdomens Hus finns omkring 26 500 kvadratmeter kvar i hus A för annan verksamhet. Parallellt föreslås en permanent placering av delar av Karolinska Universitetssjukhusets verksamheter i huvudblocket med en indikativ investeringsutgift om ytterligare 2,405 miljarder kronor. Det är därför viktigt att

Särskilt uttalande
2026-09-30**Diarienummer**
FSN 2021-0172

kostnader för teknisk upprustning och andra gemensamma åtgärder fördelas på ett transparent sätt mellan projekten.

Osäkerheterna är dessutom fortfarande betydande. I ärendet anges byggnadernas tekniska status, frågan om tillbyggnader ryms inom gällande detaljplan och kulturklassning samt beroenden till utvecklingen av Norra Hagastaden som uttryckliga projektrisker. Trots detta föreslås nu fortsatt planering och förberedande arbeten, inklusive rivning, inom en planeringsutgift om 93 miljoner kronor.

Vi är mot den bakgrunden också oroade över kostnadskontrollen i projektet. Projektets omfattning, inriktning och kostnad har förändrats vid flera tillfällen samtidigt som betydande osäkerheter fortfarande återstår. När ytterligare medel nu upparbetas och förberedande arbeten inleds behöver det finnas tydliga kontrollstationer där styrelsen får en samlad redovisning av kostnadsprognos, risker, förändringar i omfattning och orsaker till eventuella avvikelser innan projektet går vidare till nästa fas. Upparbetade kostnader får inte i praktiken bli ett argument för att fortsätta ett projekt oavsett hur förutsättningarna förändras.

Frågan behöver också ses i ljuset av den större strategiska förändringen för huvudblocket. Byggnaden har gått från att vara avsedd för avyttring och därför haft en minimal underhållsnivå, via en temporär vårdlösning och planerad framtida bostadsanvändning, till att nu övervägas som permanent strategisk vårdfastighet. Den förändringen påverkar inte bara investeringskostnaden utan även utvecklingen och exploateringsekonomin i Norra Hagastaden.

Även andra investeringar behöver samordnas med denna tidplan. Så sent som i juni beslutade Locums styrelse att inleda en förstudie om ett eget tillagningskök för SCÄ på Danderyds sjukhus, med en indikativ investeringsutgift om 20 miljoner kronor. Verksamhetens egen riskanalys bedömde samtidigt risken för förgävesinvestering som hög just med hänvisning till den kommande flytten till Ungdomens Hus. I det nu aktuella ärendet anges SCÄ som den första verksamheten att flytta in, preliminärt 2029/2030. Det illustrerar behovet av att investeringarna kring verksamheten bedöms samlat.

Inför ett kommande genomförandebeslut behöver därför flera frågor vara tydligt besvarade: projektets samlade kostnad inklusive evakueringar och framtida drift, ombyggnadens livscykelkostnad jämfört med nybyggnation och andra lokaliseringalternativ, hur gemensamma kostnader i huvudblocket fördelas mellan Ungdomens Hus och andra verksamheter, vilka alternativkostnader den

Särskilt uttalande
2026-09-30

Diarienummer
FSN 2021-0172

permanenta vårdanvändningen medför för Norra Hagastaden samt vilka pågående investeringar i SCÄ nuvarande lokaler som riskerar att bli förgäveskostnader.

Behovet av bättre lokaler för barn- och ungdomspsykiatri är uppenbart. Just därför behöver investeringen också tåla en fullständig ekonomisk och strategisk prövning innan Region Stockholm binder upp ytterligare miljardbelopp. Därutöver står vi inför mycket omfattande investeringsåtaganden under de kommande åren och som följd av det Socialdemokratiska styrets ageranden under mandatperioden råder betydande osäkerhet kring regionens samlade finansieringsförutsättningar och investeringsutrymme. Det påverkar förutsättningarna för våra investeringar och det går inte att fortsätta investeringsverksamheten som om inget har hänt.

Mot bakgrund av ovanstående avstår Moderaterna från att delta i beslutet.